

6 stycznia 2010



Samorząd terytorialny doceniony przez Unię

Od 35 dni obowiązuje dokument zawierający postanowienia, podkreślające rolę samorządu terytorialnego. Gminy i województwa, a także powiaty zyskują znaczący wpływ na treść stanowionego przez władze unijne prawa.

Od momentu wejścia w życie traktatu lizbońskiego, czyli od 1 grudnia, każdy projekt aktu prawnego przygotowany przez Komisję Europejską, Parlament czy Radę Ministrów musi uwzględniać kompetencje rad gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich w stanowieniu prawa lokalnego.

Nowe unijne prawo musi również być konsultowane z samorządem terytorialnym wszystkich państw członkowskich. Oczywiście nie oznacza to, że wszelkie projekty są rozsyłane do władz gmin, landów, hrabstw czy prowincji. Ich opiniowaniem zajmuje się Komitet Regionów, czyli organ reprezentujący interesy europejskich samorządów.

W procedurze monitorowania zasady pomocniczości uczestniczyć będą również parlamenty państw-członków Unii Europejskiej. Czyli np. polski Sejm będzie mógł, w ciągu ośmiu tygodni od daty przekazania projektu legislacyjnego Komisji, przesłać przewodniczącym: Parlamentu Europejskiego, Rady Ministrów i Komisji, uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznaje, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Zanim to uczyni, będzie mógł zasięgnąć opinii gminnych i powiatowych rad oraz sejmików województw.

Komitet Regionów zyskał również prawo do kwestionowania wszelkich dyrektyw, rozporządzeń czy decyzji, jeżeli uzna, że naruszają zasadę pomocniczości. Jeżeli zatem Komitet stwierdzi, że dany akt normatywny wkracza w dziedzinę, która została zastrzeżona dla wyłącznej kompetencji władz samorządu lokalnego, będzie mógł wystąpić o jego zbadanie przez mieszczący się w Luksemburgu Europejski Trybunał Sprawiedliwości. Ponadto z przedstawicielami samorządów lokalnych zasiadającymi w Komitecie Regionów trzeba konsultować każde nowe unijne prawo, które dotyczy spraw związanych z energetyką czy ochroną środowiska. Bez opinii wydanej przez tę instytucję żadna regulacja dotycząca tych kwestii nie będzie mogła wejść w życie.

Nowością wprowadzoną przez traktat lizboński jest również to, że każdy unijny projekt aktu

normatywnego musi zawierać uzasadnienie, w którym opisane zostaną jego skutki dla lokalnych budżetów i kompetencji władz samorządowych.

Źródło: na podst. "Rzeczpospolitej"